

# Ο Μένδοσβας

◆ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ◆

Διευθυντής - Συντάκτης: 'Ηλίας Γ. Κρομμύδας

Γραφεία: Πανεπιστημίου 42 γραφ. 810  
Τηλ.: 36.00.633

Έτος 3 Αριθ. Φύλλου 32  
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1984

## Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΜΑΣ

Δεν μπορεί και δεν πρέπει να μην εξαρθεί το αμέριστο ενδιαφέρον του δραστήριου και προοδευτικού Νομάρχη μας κ. Κουκουλάκη. Παρακολουθώντας κανείς τα όσα γράφονται στον ημερήσιο Τύπο της Καρδίτσας διαπιστώνει τη δραστηριότητά του για την επίλυση των πολλαπλών προβλημάτων του νομού μας.

Εμείς ιδιαίτερα, έχουμε κάθε λόγο να επιβεβαιώσουμε αυτό το ενδιαφέρον του από τη λύση που έδωσε σε μια σειρά ζωτικών προβλημάτων που έντονα απασχολούσαν το χωριό μας, όπως οδοποιίας, ύδρευσης κλπ.

Οι συχνές επισκέψεις του στο χωριό μας και η στενή συνεργασία του με τον πρόεδρο της Κοινότητάς μας κ. Φώτα και το Κοινοτικό μας Συμβούλιο, τον κρατούν πάντα ενήμερο των όσων με τη δική του ενεργό συμπαράσταση γίνονται στο χωριό μας και των όσων υπολείπονται να γίνουν.

Είναι αλήθεια συγκινητικό αυτό, το ενδιαφέρον του για ότι αφορά το χωριό μας που τόσο πολύ αγαπά, χάρη στους κατοίκους του και τις εμορφιές του τοπίου του που έκδηλα θαυμάζει. Με δική του πρωτοβουλία ο υπουργός Εθνικής μας Οικονομίας κ. Αρσένης επισκέφθηκε και είδε από κοντά τί διαθέτει και τί ζητά η περιοχή μας για να αναβαθμιστεί και να γίνει πόλος έλξης ντόπιων και ξένων.

Γνωρίζουμε ότι, με όλα αυτά που γράφουμε, θα προσκρούσουμε στη μετριοφροσύνη του, αλλά ας μας

το συγχωρήσει. Δεν επιχειρούμε να κολακεύουμε, απεναντίας εκδηλώνουμε αυτά που καθημερινά διώνουμε από συγκεκριμένες πράξεις του, και που κατά τη γνώμη μας αναμφισβήτητα δικαιώνουν τους χαρακτηρισμούς που διατυπώνουμε.

Είμαστε βέβαιοι ότι θα συνεχίσετε να επιτελείτε τα υψηλά σας καθήκοντα με την ίδια θέρμη και ανησυχία, για το καλό του νομού μας αλλά και του χωριού μας.

Σας καλούμε κ. Νομάρχη να συνεχίσουμε χέρι - χέρι, την προσπάθεια που έχουμε αναλάβει, Σεις και εμείς, για την επίλυση κάθε ζωτικού προβλήματος του χωριού μας. Είμαστε βέβαιοι γι' αυτό.

«Μ»

## ΕΠΙΚΑΙΡΑ

### ΤΟ ΧΡΕΟΣ

Η επική αντίσταση της Ελλάδας κατά του 'Αξονα το 1940 - 41, όταν άλλες χώρες πλουσιότερες, πολυανθρωπότερες και ισχυρότερες υπέκυπταν σχεδόν αμαχητί, θεωρήθηκε σαν ένα θαύμα.

Γιατί ξεπέρασε τα συνηθισμένα ανθρώπινα μέτρα και ανάτρεψε τις αναλογίες των αριθμών. Για μας, όμως δεν ήταν θαύμα.

Ήταν ο φυσικός καρπός μιας μακράς πολιτικής διεργασίας.

Ο Έλληνας στρατιώτης που πολέμησε στα βουνά της Πίνδου, στα οχυρά της Θράκης, στην Κρήτη, στο Ελ Αλαμίν και το Ρίμινι, δεν ήταν ένας υπεράνθρωπος ούτε κατά τη σωματική δύναμη ούτε κατά τη φυσική αντοχή. Είχε όμως το μέγα προνόμιο να είναι ο κληρονόμος μιας μοναδικής και ανεκτίμητης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Αυτή θέρμανε την ψυχή και το πνεύμα του. Αυτή δι-

έγειρε τη φαντασία του. Αυτή τον όπλισε με δύναμη, με θάρρος, με αυτοθυσία. Ο ίδιος δεν είχε καθόλου την αίσθηση ότι γράφει μια εποποιΐα, η οποία θα προκαλούσε τον παγκόσμιο θαυμασμό ώστε να ειπωθεί ότι: «του λοιπού δεν θα λέμε οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες, αλλά οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες». Απλώς πίστευε ότι εκπλήρωνε ένα χρέος τόσο βαρύ ώστε ό,τι κι αν έκαμε θα ήταν λίγο.

Και το χρέος αυτό μας το παρέδωσαν αυξημένο με τη δική τους λαμπρή προσφορά. Οφείλουμε να το διαφυλάξουμε γιατί είναι ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης, δύναμης και αισιοδοξίας.

Γιατί χάρη σ' αυτό εξακολουθούμε να υπάρχουμε σαν Έθνος, έπειτα από τόσων αιώνων περιπέτειες, κλυδωνισμούς και δοκιμασίες.

«Μ»

## Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΜΑΣ

### ΤΑ ΑΓΓΡΑΦΑ

ΤΟΥ Κ. ΙΩΑΝΝΗ Ε. ΝΕΝΤΗ

ΤΑ ΑΓΓΡΑΦΑ είναι οπωσδήποτε από τα πιο φημισμένα βουνά της Ελληνικής γης. Τη φήμη τους αυτή την οφείλουν αφενός μεν στην ι-διόρρυθμη φυσιογνωμία τους τους και αφετέρου στο ρόλο που διαδραμάτισαν κατά τα επάρατα χρόνια της Τουρκοκρατίας με τους αρματολούς και τους κλέφτες. ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ μας τραγούδια και προπαντός εκείνα που σχετίζονται με τους αγώνες

για τη λευτεριά του Έθνους συμπεριέλαβαν στους ρυθμούς τους το όνομα των Αγγράφων και το μετέφεραν σαν ενθουσιαστικό σύνθημα στα πέρατα της πατρίδας μας.

Οι Αρχαίοι ονόμαζαν τα Αγγράφα «Αιτωλικήν Αγραίαν». Η σημερινή τους ονομασία «ΑΓΓΡΑΦΑ» δεν έχει ξεκαθαρισμένη την καταγωγή της. Βέβαια δεν αποκλείεται να είναι φωνητική παραλλα-

γή της αρχαίας ονομασίας τους.

Πάντως ο ιστοριοδίφης του 19ου αιώνα Αραβαντινός, υποστηρίζει ότι, επειδή οι Τούρκοι δεν κατόρθωσαν να τα υποτάξουν και έτσι να τα συμπεριλάβουν στα φορολογικά τους βιβλία, τα ονόμασαν «ΑΓΓΡΑΦΑ».

Την ίδια εκδοχή υποστηρίζει και ο Άγγλος ιστορικός ΛΗΚ.

Υπάρχει όμως και μια εκδοχή, ότι η περιοχή αυτή λεγόταν έτσι, δηλαδή «ΑΓΓΡΑΦΑ» από την εποχή του αυτοκράτορα του Βυζαντίου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ε'.

Ο Σουλτάνος Σουλεϊμάν επιθυμώντας να μην αφήσει Συνέχεια στη σελίδα 3

## ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

## ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τελέστηκαν στο χωριό τα μνημόσυνα:

— Του Στεφάνου Γ. Τέκου με τη συμπλήρωση 40 ημερών από το θάνατό του.

— Του Γεωργίου Θ. Κρομμύδα και του Χρήστου Γ. Ματζιαφού με τη συμπλήρωση έτους από το θάνατό τους.

Την 16.9.84 έγινε ετήσιο μνημόσυνο στον Ιερό Ναό Αναστάσεως Αγίας Μαρίνης Ηλιουπόλεως Αθηνών, υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της Αλεξάνδρας Περ. Κασιούρα.

Τους πολυπληθείς φίλους και συγγενείς που παρευρέθησαν θερμός ευχαριστώ.

Παρασκευάς Π. Κασιούρας

## ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε ολόθερμα όλους όσους, με οποιοδήποτε τρόπο, μας συμπαρκατάθηκαν στο βαρύτερο πένθος μας για τον αναπάντεχο θάνατο του λατρευτού μας συζύγου, πατέρα και παππού

ΣΤΕΦΑΝΟΥ Γ. ΤΕΚΟΥ

Η γυναίκα του: Κρυστάλω

Τα παιδιά του: Ρούλα, Γιάννης, Χαράλαμπος, Γιώτα.

Οι γαμπροί — Τα εγγόνια

## ΔΩΡΕΑ

Ο συγχωριανός μας Παρασκευάς Περ. Κασιούρας κατέθεσεν εις τον Σύλλογόν μας, εις μνήμην των γονέων του, Περικλή και Αλεξάνδρας Κασιούρα δρχ. 3.000 δια την διαμόρφωση του έργου Βρύση (Νεράκι) της Κοινότητός μας.

«ΜΕΓΔΟΒΑΣ»  
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ  
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ  
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ  
ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Διευθυντής — Συντάκτης  
ΗΛΙΑΣ Γ. ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ  
25ης Μαρτίου 12 — 15561  
Χολαργός - Τηλ. 65.13.519

Τυπογραφείο: Κωλέττη 7  
Αθήνα — Τηλ. 36.21.074

## ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ιδιώτες 400  
Επαγγελματίες, Σύλλογοι 500  
Διαφημίσεις, Ευχές κ.λ.π. 500

Η εφημερίδα δεν δημοσιεύει κείμενα με υβριστικό ή πολιτικό περιεχόμενο.

Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ή μη δεν επιστρέφονται. Πρέπει να στέλνονται στο Διευθυντή του «Μ».

Ενυπόγραφα δημοσιεύματα εκφράζουν απόψεις του συγγραφέα τους.

## ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κε Ιωάννη Ε. Νεντή. Πήραμε το γράμμα σας και σας ευχαριστούμε για όσα μας γράφετε. Προσπάθειά μας, που ξεκινά από την αγάπη μας προς το χωριό και τους συγχωριανούς μας, είναι, η δημιουργία συνοχής ανάμεσα στους συγχωριανούς μας, όπου κι αν βρίσκονται και η συμμετοχή όλων μας στην προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο χωριό μας.

## ΣΤΕΙΛΤΕ

ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ

ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΣΑΣ

ΣΤΟ ΜΕΓΔΟΒΑ

ΒΟΗΘΗΣΤΕ

ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ

ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΥ «Μ»

ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ, ΕΚΣΚΑΦΕΣ  
ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ, ΜΠΑΖΩΜΑΤΑ  
ΚΟΚΚΙΝΟΧΩΜΑ, ΑΜΜΟΧΑΛΙΚΑ  
ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ

Κ. & Ε. ΤΣΙΑΠΟΚΗ Ο.Ε.

Καραϊσκάκη 53, τηλ. Γραφείου 27894, οικίας 25558  
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΣΙΔΗΡΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ  
ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ  
ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ  
ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ  
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΠΛΑΚΙΔΙΩΝ  
ΔΑΠΕΔΟΥ ΚΑΙ ΜΠΑΝΙΟΥ

ΓΕΩΡΓ. ΧΑΛΙΜΟΥΡΔΑΣ - ΓΕΩΡΓ. ΜΠΟΥΡΑΣ

ΤΗΛ. 93208  
ΝΕΟΧΩΡΙ — ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

## ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

## ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ

Βακαλόπουλος Ελευθ. 1.500  
Θεολόγης Θωμάς 1.500  
Κασιούρας Παρασκευάς 1.000  
Κωνσταντός Σπύρος 1.000  
Μεντής Ευθύμιος 1.000  
Πράπα (Μήτσιου) Χρυσού-  
λα 1.000  
Τσιαπώνης Σωτήριος 1.000  
Τσίτρας Απόστολος 1.000

## ΑΠΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Αργύρης Κώστας 500  
Ανταράς Θωμάς 1.000  
Αντωνίου Νικήτας 2.000  
Αντωνίου Παναγιώτης 500  
Γιαννακόπουλος Ηλίας 400  
Γιάτσης Νικόλαος συζ. 500  
Κρομμύδας Κ. Ευάγγελος 1.000  
Κρομμύδας Κ. Σεραφείμ 500  
Μαρράς Σ. Βασίλειος 1.000

## ΑΠΟ ΛΑΡΙΣΑ

Κρομμύδας Δ. Κώστας 1.000  
Μαντζιαφός Γ. Δημήτριος 1.000  
Μαρράς Ιωάννης 2.000

## ΑΠΟ ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ

Θεοδωρής Σεραφείμ 500  
Νίκου Θωμάς 1.500  
Χαλιμούρδας Δημήτριος 1.500  
Κρομμύδας Φώτιος Ολλαν-  
δία 2.000  
Γιαννακόπουλος Ιωάννης  
Τρίκαλα 3.000

## ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ

Κατσιγιάννης Σωτήριος 2.000  
Κατσιγιάννης Χρήστος 1.000  
Νεντής Ευάγγ. Ιωάννης  
Θεσσαλονίκη 2.000

## ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλούνται οι συνδρομητές του «ΜΕΓΔΟΒΑ» και του Συλλόγου, σε περίπτωση που δεν βλέπουν το όνομά τους στην εφημερίδα, να ειδοποιούν τον ταμία του Συλλόγου κ. Ηλία Αντωνίου Κρομμύδα, τηλ. 88.21.287, προς αποφυγήν παρεξηγήσεων.

## ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ - ΓΛΩΣΣΙΚΑ

## ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Δ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ  
ΕΠΙΤΙΜΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ Δ.Ε.

Συνέχεια από το προηγούμενο  
Ε  
Ειδεμή: αλλοιώς  
Επιταυτού: επίτηδες, γι' αυτό  
τον σκοπό  
Εξάλλου: εκτός αυτού.  
Εξόν: εκτός.  
Έχος (το): η περιουσία, κάτι που δεν έχω για πούλημα.  
Ζ  
Ζα (τα): τα ζώα.  
Ζαβλακώνομαι: ζαλίζομαι, α-

ποβλακώνομαι.  
Ζαβός (ο): ο δύστροπος, ο στραβός, ο κακός  
Ζακόνι (το): η συνήθεια.  
Ζαλίκι (το): το δέμα που σηκώνει ο άνθρωπος στην πλάτη, η ενόχληση (π.χ. «μη μου γίνεσαι ζαλίκι»).

Ζανάτι (το): (τουρκική λέξη) τέχνη, επάγγελμα.  
Ζάρα (η): η σαρωματιά, η πτυχή.  
Ζάρκος (ο): περιφραγμένο μέρος που βάζουν τα κατσίκια.  
Ζεγγί (το): ο αναβολέας, η σκάλα στο σαμάρι.  
Ζερόβος (ο): ο αριστερός (όχι όμως στα φρονήματα).  
Ζεύγλα ή ζεύλα (η): το μέρος του αλετριού στο οποίο μπαίνει ο λαιμός του βοδιού.  
Ζέχνω: βρωμώ πολύ.  
Ζιαφέτι (το): γλέντι, συνεστίαση (τουρκική).  
Ζούδιο (το): το ζωύφιο, το ζώδιο.  
Ζουλάπη (το): το αγρίμι, ο άξεστος άνθρωπος.  
Ζουριό (το): το υδροστριβείο.  
Ζούρα (η) το κατακάθι.  
Ζούφιος (ο): ο κούφιος (λέγεται για τον καρπό).  
Ζόρι (το): η βία, η δύναμη, η προσπάθεια.  
Ζυγούρι (το): το αρνί δυο ετών.

Συνεχίζεται

## Τ Α Α Γ Ρ Α Φ Α

Συνέχεια από τη σελίδα 1  
ελεύθερο ούτε σημεία της  
αχανούς αυτοκρατορίας του,  
έθεσε σκοπό να καθυποτάξει  
τα «ΑΓΡΑΦΑ».

Έτσι στάλθηκε ο Βεγλέρ  
Βέης παισάς, για να πετύχει  
την πάταξη της «αναρχίας»  
της περιοχής Αγράφων. Αυ-  
τός πράγματι ύστερα από αρ-  
κετό χρόνο πολύ αιματηρών  
συγκρούσεων, πέτυχε να θέ-  
σει ορισμένους περιορισμούς  
στους κατοίκους. Μετά την  
αποχώρηση όμως των στρα-  
τευμάτων του, οι Αγραφιώ-  
τες επανήλθαν στα ίδια. Ο  
Βεγλέρ αναγκάστηκε τότε  
να καλέσει τους «προύχοντες»  
των ορεινών τούτων πληθυ-  
σμών σε σύσκεψη στο χωριό  
«ΤΑΜΙΑΣΙ» και υπογράψε  
μαζί τους την παρακάτω συν-  
θήκη σύμφωνα με την οποία  
δίδονταν στους Αγραφιώτες  
ορισμένα προνόμια.

«ΟΙ ΠΑΡΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΟΙ  
εν τη συνελεύσει ταύτη συμ-  
φωνούμεν και αποφασίζο-  
μεν:

— Άπαντα τα χωριά των  
Αγράφων αποτελούσαν αυ-  
τόνομία η οποία διοικείται υ-  
πό Συμβουλίου έχοντος έ-  
δραν την παρά ο οροπέδιον  
Νεβροπόλεως κωμόπολιν  
(Κασαμπά) ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ.

— Ουδεμία Τουρκική οι-  
τκογένεια επιτρέπεται να κα-  
τοικήσει διαρκώς εις τα χω-  
ριά των Αγράφων εκτός του  
«ΦΑΝΑΡΙΟΥ».

— Οι κάτοικοι των πεδι-  
νών και ορεινών χωρίων να  
επικοινωνώσιν ελευθέρως.

— Εκάστη κοινότης των  
Αγράφων υποχρεούται να  
πληρώνει εις την Υψηλήν  
Πύλην ετησίως δόσιμον 50  
χιλιάδων γροσίων, το ποσόν

δε τούτο θ' αποστέλλεται πα-  
ρά του ειρημένου Συμβου-  
λίου, δι' εμπίστου προσώπου  
απ' ευθείας εις την έδραν  
της ευδαιμονίας (Κωνσταν-  
τινούπολιν).

Εγένετο 10 Μαΐου 1525

Ο Βεγλέρ Βέης  
Οι Προύχοντες

Μετά τα παραπάνω προ-  
νόμια κατοχυρωμένοι οι Α-  
γραφιώτες κατόρθωσαν να  
οργανώσουν τη ζωή τους, να  
παγιώσουν κατά κάποιον  
τρόπο ένα κοινοτικό σύστη-  
μα αυτοδιοίκησης, σε ορθές  
οπωσδήποτε βάσεις διαρρυθ-  
μισμένο και να εξαπλώσουν  
με την πάροδο του χρόνου  
την ακτίνα επιρροής τους  
σε μια έκταση που περιλάμ-  
βανε 300 χωριά και οικι-  
σμούς. Φιλαπόδημοι με πυ-  
κνές εμπορικές μετακινή-  
σεις σε αλόκληρο το χώρο  
της Βαλκανικής και ιδιαίτε-  
ρα της Μολδοβλαχίας, με-  
τέφεραν επιστρέφοντας  
στον τόπο τους κεφάλαια  
και εμπορεύματα ώστε να  
κατορθώσουν να βελτιώσουν  
αισθητά το βιοτικό τους επί-  
πεδο και να ιδρύσουν πλή-  
θος κοινωφελών ιδρυμάτων.

Δυσκολοδιάβτα και κακο-  
τράχαλα καθώς ήταν τα χω-  
ριά των Αγράφων εύκολα με-  
ταβλήθηκαν σε φωλιές των  
κλεπτών και σε πολεμικό  
σχολείο για όλους εκείνους  
που σε διάφορες περιόδους  
της τουρκοκρατίας έπαιξαν  
κάποιο ρόλο στην υπόθεση  
της Ελληνικής Ιστορίας.

Έφτασε δε κάποια εποχή,  
που η καλύτερη μητρική ευ-  
χή για το αρσενικό παιδί της  
ήταν «να γίνεις κλέφτης στ'  
Αγραφα κι αρματωλός στο  
Βάλτο».

## ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Συνταξιούχου Κοιν. Γραμματέα

Συνέχεια από το προηγούμενο  
Ο ΓΑΜΟΣ

Την ΤΕΤΑΡΤΗ, πριν απ'  
την Κυριακή του γάμου, έστελ-  
ναν και καλούσαν τον νουνό  
με την κόψη το κρασί και μια  
κουλούρα.

Την ίδια μέρα έστελναν με  
γυναίκα, που ζούσε ο άντρας  
της, και κορίτσι, που ζούσαν οι  
γονείς του, στο μύλο κι άλεθαν  
το σιτάρι για το γάμο.

Το βράδυ συγκεντρώνονταν  
στα σπίτια του γαμπρού και της  
νύφης στολισμένα τα συγγενι-  
κά κορίτσια της παντρειάς και  
νιόνυμφες, για να «αναπαί-  
σουν» το προζύμια του γάμου.

Τοποθετούσαν στη μέση του  
οντά το σκαφίδι και μια από τις  
αδερφές ή πρωτοξαδέρφες του  
γαμπρού ή της νύφης, που ζού-  
σαν οι γονείς της, ασκουμπώ-  
νονταν κι άρχιζε το «ανάπια-  
σμα» του προζυμίου, αφού πρώ-  
τα έκανε την αρχή στο κοσμί-  
νισμα ένα αγόρι που ζούσαν οι  
γονείς του και είχε φέρει το  
«άκριτο» από τη θρύση νερό,  
και έβαλε στη σκάφη τρεις χού-  
φτες αλεύρι, ενώ τ' άλλα κο-  
ρίτσια τραγουδούσαν:

«Ανάχλια, ανάχλια τα νερά  
κι αφράτα τα προζύμια,  
κόρη ξανθή τα ζύμωνε  
με μάνα, με πατέρα... κλπ.».

Απ' τ' αλεύρι της σκάφης  
αλεύρωναν το γαμπρό και τη  
νύφη κι από το ζυμάρι έκαναν  
ένα μικρό σταυρό, που τον κολ-  
λούσαν στο ταβάνι.

Έστρωναν κατόπιν τραπέζι  
έτρωναν όλοι οι παρευρισκόμε-  
νοι και ακολουθούσε χορός και  
γλέντι.

Από πολλές μέρες νωρίτερα,  
όσοι ήθελαν όργανα στο γάμο,  
συμφωνούσαν με τους οργανο-  
παιχτές και τους έδιναν και  
καπάρο για να είναι σίγουροι.  
Εκτός από την συμφωνημένη  
πληρωμή οι μουσικοί θα είχαν  
και τα κεράσματα από τους κα-  
λεσμένους στο γάμο, όταν θα  
χόρευαν. Η συμφωνία ήταν να  
παίζουν συνεχώς από το Σαβ-  
βάτσοβραδο ως τη Δευτέρα το  
πρωϊ χωρίς κομιά ανάπαυλα.

Οι περισσότεροι γάμοι έβγαί-  
ναν πέρα με τραγούδια. Γι' αυ-  
τό και τα πάρα πολλά τραγού-  
δια του γάμου, που διασώθηκαν  
μέχρι σήμερα.

### ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Την Παρασκευή έστελναν α-  
πό τα δυό τα σπίτια του γαμ-  
πού και της νύφης, από τρία

αγόρια, τους «καλεστάδες» με  
μιά κόψη κρασί, στολισμένη με  
βασιλικό και άλλα λουλούδια,  
και καλούσαν τους συγγενείς  
και φίλους στο γάμο. Σε κάθε  
σπίτι, που πήγαιναν, έδιναν  
την κόψη και έλεγαν: «Είστε  
καλεσμένοι στο γάμο». Εκείνοι  
τους έλεγαν: «Έδρα καλή, κα-  
λά στέφανα και στις χαρές σας»  
και τράβαγαν μια - δυό ρουφη-  
ξιάς.

Σε μακρινότερες αποστάσεις  
το κάλεσμα γίνονταν με μικρές  
κουλούρες, μήλα ή κυδώνια.  
Την ίδια μέρα η νύφη έδειχνε  
στους συγγενείς και φίλους τα  
προικιά και ο γαμπρός θα έστελ-  
νε, για να τα πάρει, τόσα ζώα,  
όσα ήταν και τα φορτώματα.

Το απόγευμα στην αυλή του  
γαμπρού ετοίμαζαν το φλάμπου-  
ρο.

Το έφτιαχναν από ξύλο λεπτό  
δυό μέτρα και παραπάνω. Στην  
κορυφή σχημάτιζαν σταυρό και  
έμπηχναν τρία μεγάλα κόκκι-  
να μήλα. Αίγιους πόντους κά-  
τω από το σταυρό κρεμούσαν  
ένα τεντωμένο ορθογώνιο κομ-  
μάτι από λευκό πανί με διαστά-  
σεις 1 X 1,20 μέτρα και στο κέν-  
τρο του έκαναν με μετάλλινo  
νόμισμα κόκκινο σταυρό. Στο  
διάστημα αυτό κορίτσια κι αγό-  
ρια τραγουδούσαν το παρακάτω  
τραγούδι:

«Εσένα φλαμπουριάρη μου  
θέλω σε τραγουδήσει.  
Ράψε το φλάμπουρο γερά,  
έχ γύρεις μάχες και βουνά,  
Θα τον γελάσουν τα χωριά  
θα τον γελάσει ο πεθερός  
θα τον γελάσει η πεθερά».

Και κατόπιν χόρευαν με το  
φλάμπουρο που πάντα το κρα-  
τούσε ψηλά αυτός που έσερνε το  
χορό.

Σαν τελείωνε ο χορός, ένας  
«μπράτμος» κάρφωνε το φλάμ-  
πουρο στο ψηλότερο μέρος του  
σπιτιού.

Το βράδυ στο σπίτι του γαμ-  
πού, με το προζύμια της Τετάρ-  
της, με φιλοκοσινισμένο κα-  
βάριο αλεύρι ζύμωναν την κου-  
λούρα της νύφης, και στο σπίτι  
της νύφης την κουλούρα του  
έριχναν ασημένιους παράδες  
γαμπρού. Επιπλέον, στο αλεύρι  
για το κορίτσι που τη ζύμωνε  
και τραγουδούσαν:

«Όσα πλουμπίδια και γράμμα-  
(τα

και φύλλα από τα δένδρα,  
όσα πλουμπίδια έχει η κουλού-  
(ρα μας

και τόσα μπλιχλιμπιδία...».

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

### ΑΝΤΑΡΑΣ ΘΩΜΑΣ

Κρεοπώλης

Φαναρίου 119

τηλ. 25739

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

### ΨΗΣΤΑΡΙΑ «Η ΨΑΘΑ»

ΒΑΣΔΕΚΗΣ Δ. ΘΩΜΑΣ

Δημητρίου Εμμανουήλ 14 — ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Διαθέτει

Αρνί γάλακτος — Μπριζόλα — Παϊδάκια —

Μπιφτέκι — Κοτόπουλο — Κεμπάπ — Κοκορέτσι

Ταχεία εξυπηρέτηση — Οικογενειακό περιβάλλον

ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

# ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ «ΝΕΟΧΩΡΙ»

Του ΚΩΣΤΑ ΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΥ - Γραμματέα της Κοινότητας

## ΟΔΟΠΟΙΪΑ

### ΤΣΙΜΕΝΤΟΔΡΟΜΟΣ

Οι εργασίες για τη διαπλάτυνση του εσωτερικού τσιμεντόδρομου συνεχίζονται, με προοπτική σύντομης ολοκλήρωσης του έργου.

### ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Οι εργασίες για την αποπεράτωση των έργων διάνοιξης των τριών κοινοτικών δρόμων προς (Κατσιγιαννέικα — Αγία Μαρίνα — Κασιούρικα) συνεχίζονται, ύστερα από την πρόσφατη χρηματοδότησή τους από το Νομαρχιακό Ταμείο.

### ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Άρχισαν οι εργασίες συντήρησης του επαρχιακού δρόμου από Καλύβια Κατσιγιαννή προς Καρδίτσα ώστε να εξασφαλιστεί η ευχερέστερη διακίνηση των οχημάτων ενόψει μάλιστα της επερχόμενης φθινοπωρινής και χειμερινής περιόδου.

## ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

### ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Όπως είχαμε γράψει στο προηγούμενο φύλλο μας, είχε προταθεί η ίδρυση και λειτουργία Γυμνασίου στο χωριό μας. Ύστερα από τη συγκέντρωση και μελέτη των αναγκαίων στοιχείων, προέκυψε ότι δεν πληρούνται οι βασικές προϋποθέσεις ίδρυσής του.

## ΥΔΡΕΥΣΗ

Το έργο εμπλουτισμού του κεντρικού υδραγωγείου προχωρεί κανονικά και σύντομα θα ολοκληρωθεί, ώστε να εξασφαλιστεί, όσο το δυνατό μεγαλύτερη επάρκεια νερού που θα λύσει ικανοποιητικά το παρουσιαζόμενο κατά τους θερινούς κυρίως μήνες, πρόβλημα.

## ΑΡΔΕΥΣΗ

Σε επιτόπια συνέλευση των συγχωριανών μας στα Ορφανά, παρουσία του Νομάρχη μας κ. Κουκουλάκη, συζητήθηκε το θέμα έλλειψης νερού για την άρδευση των αγροκτημάτων τους.

Ύστερα από διεξοδική εξέταση του προβλήματος ο κ. Νομάρχης υιοθέτησε το μακροχρόνιο αίτημα των συγχωριανών μας που διαθέτουν εκεί αγροκτήματα και έδωσε εντολή να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες για να εγκατασταθούν δύο πομόνες ώστε να μπορέσουν επιτέλους να αρδεύσουν οι συγχωριανοί μας τα κτήματά τους.

## ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Όπως πληροφορηθήκαμε, το Νομαρχιακό Συμβούλιο

## ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

Η Διεύθυνση Γεωργίας

δέχθηκε εισήγηση του Κοινοτικού ύΣυμβουλίου για την ίδρυση αθλητικού κέντρου προετοιμασίας αθλητών.

Ευχόμαστε και παρακαλούμε το έργο τούτο ν' αρχίσει το σύντομοτερο, όπως άλλωστε είχε υποσχεθεί ο κ. προέκυψε ότι δεν πληρώνει Νομάρχης σε προηγούμενη νηδίασκήψή του στο χωριό μας.

Καρδίτσας, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους ψαράδες της περιοχής Ταυρωπού (Μέγδοβα), προέβη στον εμπλουτισμό της λίμνης με 38.000 μικρά ψάρια (γόνο) Κυπρίνου που έφτασε αυθημερόν από το εξωτερικό. Πρέπει να σημειωθεί ότι το ενδιαφέρον των ψαράδων της περιοχής ήταν αμέριστο και σημαντικό. εΜ δική τους φροντίδα μετέφεραν και διασκόρπισαν το γόνο των ψαριών σε κατάλληλα σημεία της λίμνης.

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

— Με τη φροντίδα και δαπάνη του Συλλόγου μας τοποθετήθηκαν στο προαύλιο της «Παναγίας» έξι (6) νέα παγκάκια τσιμεντοκατασκευής και στη θέση «Μαλόκεδρος» δύο (2) ξύλινα παγκάκια.

Πρέπει εδώ ν' αναφερθεί η προσφορά του συγχωριανού μας Αθανασίου Γεωργ. Αγογιάννη που μας τα έδωσε σε τιμή πολύ χαμηλότερη του κόστους και ο οποίος προσφέρθηκε να μας συμπαρασταθεί με κάθε τρόπο αφιοκερδώς, σε κάθε προσπάθειά μας που έχει σχέση με τα προϊόντα της βιοτεχνίας του. Τον ευχαριστούμε.

— Ανατέθηκε στους τεχνίτες του χωριού μας κ.κ. Αλέκο Νεντή και Σωτήρη Κωνσταντό η εκτέλεση εργασιών ολοκλήρωσης του έργου στη θέση «Βρυσίτσα» στον πρώτο και κατασκευής τοιχείου εντός του νεκροταφείου στην θέση Τσέρνος και το κλείσιμο του μαντρότοιχου αυτού στο δεύτερο. Οι εργασίες στο δεύτερο έργο έχουν ήδη αρχίσει και σύντομα θα ολοκληρωθούν. Σύντομα επίσης θ' αρχίσουν και οι εργασίες στο έργο Βρυσίτσας.

## ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ

Όσοι υπέβαλαν τα σχετικά δικαιολογητικά για την έκδοση εκλογικού βιβλιαρίου μέχρι 31.3.84, παρακαλούνται να παραλάβουν το εκλογικό τους βιβλιάρειο από το Κοινοτικό Γραφείο.

«Μ»

## ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Ο συγχωριανός μας Παρασκευάς Περ. Κασιούρας κάνει γνωστό ότι προσφέρεται να μεταφέρει δωρεάν από κλινική ή νοσοκομείο της Αττικής κάθε ασθενή συγχωριανό μας που διαμένει στο χωριό, εφόσον δεν διαθέτει τα οικονομικά για τη μεταφορά του. Το τηλέφωνό του είναι: 9751806 και η διεύθυνσή του: Πάρνηδες 31 — Α-

γία Μαρίνα — Ηλιούπολης Αττικής.

Σε περίπτωση που δεν τον βρείτε στο παραπάνω τηλέφωνο να πάρετε στο τηλ. 3214058 Νούμερο 81 Ραδιοταξί Αθηνών. Εμείς, για την αξιόπαινη αυτή του προσφορά, τον ευχαριστούμε και συγχαιρούμε.

«Μ»

## ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΑΣ ΠΟΙΗΣΗ

### Η ΡΟΥΣΣΩ ΚΑΙ ΤΟ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟ

Κάτου στις Λάρσας τα τσαρσιά, κάτου στο μπεζεστένι, ξήντα ραφτάδες έρραφταν της Ρούσσας το φουστάνι, κι ένα μικρό ραφτόπουλο ράφτοντας τραγουδάει:  
— Φουστάνι μου, λιανόπλουμπο και χρυσοκεντημένο, καθώς εσένα σε κρατώ, νάχα και την κυρά σου!...  
'Οξω ήταν, τ' άκουσε η κυρά, βαριά της κακοφάνη.  
— Τί λες, μωρέ ραφτόπουλο, τί θάνεις με το νου σου; Θε να το πω του μάστορα, ρώγα να μη σου δώση, και να σου δίνει το ψωμί στου μαχαιριού τη μύτη!  
(— Κ' εγώ θα πω τ' αφέντη μου που σ' έχω φιλημένη!...)

## ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Κοινοτικό Γραφείο ανακοινώνει προς τους δημότες της Κοινότητάς μας τα παρακάτω:

Επειδή, σε πολλές οικογενειακές μερίδες των Δημοτολογίων της Κοινότητάς μας, λείπουν διάφορα στοιχεία, παρακαλούμε όλους οι δημότες, έστω μια φορά το χρόνο, να περνούν από το Κοινοτικό Γραφείο για να ενημερώνονται σχετικά και να μας προσκομίζουν τα τυχόν στοιχεία που λείπουν.

Έτσι, θα σταματήσει η ταλαιπωρία ορισμένων δημοτών μας που ζητούν να πάρουν από το Γραφείο μας κάποιο υπηρεσιακό χαρτί, αλλά λόγω ελλείψεως κάποιων σχετικών στοιχείων δεν εξυπηρετούνται αμέσως, αλλά με καθυστέρηση.